

ERDÉLY

Felkészítő szerkesztő:
RAFFAY ISTVÁN

SZOCIÁLDEMOKRATA NAPILAP

Felkészítő kiadó:
WOLFF SANDOR

Szakadás a nemzeti parasztpártban

A nemzeti parasztpárti miniszterjelölt kijelölésével kapcsolatban a Lupu-csoport szembe fordult a pártvezetőséggel

Clark-Kerr és Harriman újabb megbeszélést folytattak Groza miniszterelnökkel

A mai nap eseménye belpolitikai természetű. Rádiójelentések szerint a nemzeti parasztpárt végrehajtóbizottságának ülésén viharos jelenetek játszódtak le. Lupu, a nemzeti parasztpárt balszárnyának vezetője, élesen szembefordult Mihailescu miniszterjelöltjével és emiatt a moszkvai határozatok Romániára vonatkozó részének gyakorlati végrehajtása késedelmet szenved. Egyidejűleg az angolszász hatalmak képviselői kihallgatáson jelentek meg a királynál és Groza miniszterelnöknél.

Bár a nemzeti parasztpárt kebelén belül felmerült ellentétek késleltetik a belpolitikai helyzet végleges tisztázódását, az semmiesetre sem ad okot borulató megítélésre, ellenkezőleg: olyan tisztulási folyamat kezdődött, melyben a tisztá bűze el fog párolni az oesztől. Minden reményünk megvan arra, hogy pár napon belül a Groza-kormány eleget tehet a moszkvai határozatoknak és ezzel az ország rálephet a régóta óhajtott konszolidáció útjára, mely végül is meghozza számára a béke, a munka és a kenyér biztonságát.

Truman újévi beszéde

Truman amerikai elnök újévi beszédében feltűnő hangsúllyal hangoztatta, hogy az Egyesült Államokban olyan törvényeket kell hozni, melyek megoldják a munkaviszonyokat. Truman elnök általában csak belpolitikai kérdésekkel foglalkozott rádióbeszédében, ami annak kétségtelen bizonyossága, hogy Amerikában az osztályharc kiélesedett és a munkásság, mely a háború terheinek nagyrésztét viselte, nem hajlandó tovább az amerikai nagytőke háborús diktatúrájának alávetni magát. Az amerikai munkásság szabású sztrájkmozgalmak valószínűleg politikai síkra is éreztetni fogják hatásukat és egészen más értelmezést ognak adni annak az amerikai demokráciának, mely mindezekig lehetőséget adott, hogy az amerikai nemzeti vagyion túlnyomó többsége néhány ezer mammuth-tőkések kezében összpontosuljon, mialatt az amerikai tömegek tekintélyes hányada nyomorban és a válságok borzalmainak odadobva vergődött. Az amerikai munkásság elszánt harca a tisztességesebb és emberibb életkörülményekért, a jelek szerint, nagy gondot okoz a polgári politikusoknak, akiknek egyik legelőreltoltabb örszere éppen Truman elnök, aki, ha nem is reakciónárius politikus, de mindenesetre komoly kapcsolata vannak az amerikai nagytőke képviselőivel.

Éhínség Japánban

A japán imperiaizmus háborújának megkezdődött a szomorú börtje. Japán, mely kíméletlen ényomó politikájával és kizsákmányoló hadjárataival millió és millió kínai paraszt és munkás éhhalálát idézte elő, most maga is éhhalálnak néz elébe. A gyarmatok nem ontják több nyersanyagait a Fekete Nap Országának urai és hasznélvezői számára, s a japán nép most ráébredhet arra, hogy kik vezették és hova vezették.

De míg Európa és Kína éhező népei felé legalább a részvét és a segiteni akarás készsége fordul, addig Japán nyomorát közönyösen nézi a világ közvéleménye, éppugy, mint Németország vergődését. Japán szomorú sorsát ma még a világ haladó közvéleménye is megérdemelt büntetésnek tekinti, amellyel ennek a népnek azokat a büntetéseket kell levezekeletnie, amelyeket az emberiség, a haladás és a béke ellen elkövetett.

A szűnyű per

A nürnbergi tárgyalásokon szinte naponta rántják le a leplet újabb és

újabb borzalmakról, melyeket Hitler vandál béréncsei, e minden emberi érzésből kivetkőzött hóhérok Európa népei, de főleg a zsidóság ellen elkövettek. A tegnapi tárgyaláson derült ki többek között, hogy egy SS tábornok egymaga 92 000 zsidót írtott ki és hogy 1942-ig a zsidókat agyonlövessel pusztították és csak azután került a sor a gázkamrákra. Olyan borzalmak ezek, melyekhez képest Batu khán és Tamerlan összes rémtettei szelid, humanista cselekedeteknek tűnnek fel és melyekhez fogható még egyetlen népnek törté-

nelme sem tud felmutatni. A nürnbergi per borzalmait egyre hangosabban kiáltják a világ fülebe, hogy e gaztettek elkövetőinek és azoknak, akiknek e gaztettek elkövetésében bármi szerepük volt, nem lehet megbocsátani, éljenek Európa, vagy a föld bármelyik zugában. Ezek a borzalmak elégtételért kiáltanak, mert nemcsak elkövetők és szennyezték be, hanem magát az emberiséget is, mely akarva-nemakarva, a náciizmus szörnyetegeit szintén embereknek kell hogy tekintse.

(s. l.)

Lupu külön pártot alakít és megszakitja összeköttetését Maniuval és Mihailescuval

LONDON. (Rádió.) A Reuter bukaresti jelentése szerint Mihály király pénteken délelőtt ismét fogadta a szövetséges bizottság tagjait.

A Reuter bukaresti jelentése szerint Harriman és Clark-Kerr, az Egyesült Államok, illetve Anglia moszkvai nagykövetei pénteken este újabb megbeszélést folytattak dr. Groza miniszterelnökkel.

A román kormány kibővítése a nemzeti parasztpárt és liberális párt egy-egy képviselőjével késik. A helyzet az, hogy a nemzeti parasztpárt nem tudott megbeszélgetni miniszterjelöltje kérdésében. A párt tegnap viharos végrehajtóbizottsági ülést tartott, amelyen dr. Lupu kifogásolta Mihailescu jelölését. Dr. Lupu, akit a nemzeti parasztpárti balszárnya vezetőjének tekintenek, szakadár mozgalomba kezdett — teszi hozzá a Reuter.

London. (Rádió.) A Reuter jelentése szerint dr. Lupu pénteken este úgy nyilatkozott, hogy külön pártot alakít és megszakitja az együttműködést Maniuval és Mihailescuval, akiket reakciósnak minősített.

Bukarest. (Rádió.) Dr. Nicolae Lupu, az ismert nemzeti parasztpárti vezér, a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a nemzeti parasztpártban belül súlyos belső ellentétek robbantak ki. Maniu és Mihailescu tevékenységének következtében a párt a baloldaltól a szélsőjobboldalra került. A párt, amely a liberális plutokráciával folytatott harcból született meg, most

Dinu Bratianu liberális pártjának porózára került. Ezért ma a nemzeti parasztpárt nem állhat a Korona és az ország rendelkezésére. Amint dr. Lupu hangsúlyozta, Maniu és Mihailescu a párt demokratikus gondolkodású tagjai kérelmének ellenére sem voltak hajlandók felszámolni a pártban összeverődött reakciós csoportot és kitarítottak politikájuk mellett. Minthogy hűbába kérték Maniu kiválását, dr. Lupu szükségesnek látta, hogy végleg szakítson Maniu és Mihailescu csoportjával és a köréje csoportosuló demokratikus parasztpárttal harcot indítson ellene.

Bukarest. (Rádor.) A művészetügyi minisztérium diszlokációt rendezett tegnap este az operában a szövetséges bizottság tiszteletére. Ennek tagjain kívül jelen voltak a kormány tagjai dr. Grozával az élén, a diplomáciai kar Kavtaradze szovjetnagykövét vezetésével, a szövetséges ellenőrző bizottság, valamint a bel- és földi kulturális és gazdasági élet vezetőszemélyiségei. A királyhymusz eljátszása után a zenekar a szovjet, angol és amerikai himnuszokat intonálta, majd a bukaresti opera együttese eljátszotta az Aida-t.

Bulgáriában is kiegészítik a kormányt az ellenzék képviselőivel

Szófia. (Rádor.) A moszkvai határozatok értelmében a szovjet kormány tanácsára a bolgár minisztertanács megbízást adott a miniszterelnöknek, a belügyminiszternek és a hadügyminiszternek, lépjenek érintkezésbe a kormányban nem képviselt politikai pártok vezetőivel a kabinet kibővítése érdekében.

BUKAREST. (Rádió.) Szófia-i jelentés szerint a bolgár fővárosban levő szovjet ügyvivő megkezdte a kormány kibővítésére irányuló tárgyalásokat. A miniszterelnök, belügyminiszter és külügyminiszter ezzel egyidőben tárgyalásokat folytatnak az ellenzék vezetőivel.

Sztálin marsall kihallgatáson fogadta az amerikai szlávok vezetőjét

Moszkva. (Rádió.) Sztálin vezértábornagy kihallgatáson fogadta Kirilinszkit, az Egyesült Államokban élő szlávok vezetőjét.

A kihallgatáson jelen volt Molotov külügyi népbiztos is.

Angol-amerikai javaslat a perzsa kormánynak az asszerbejdzsáni kérdés megoldására

LONDON. (Rádor.) A Reuter teheráni jelentése szerint Bullard angol és Morley amerikai követelek javaslatot tettek Hakimi perzsa miniszterelnöknek: fogadja el, vagy kérije szovjet-angol-amerikai háromszoros bizottság kiküldetését az asszerbejdzsáni kérdés rendezésére. A perzsa kormány még nem adott választ az indítványra.

Az olasz kommunista párt együttműködésre szólította fel a szocialista pártot

Róma. (Rádor.) Az olasz kommunista párt javaslatot tett a szocialista pártnak közös parlamenti csoport megalakítására „demokratikus arc-vonal” elnevezés alatt.

Sikerrel kecsegtet a kínai kommunisták és a központi kormány tárgyalása

LONDON. (Rádor.) Csungkingi jelentés szerint azt a tényt, hogy a

kínai kommunisták belementek abba, hogy Marshall tábornok a központi kormány és a kommunisták egy-egy képviselőjével próbálja meg a vizályt megszüntetni, a legkedvezőbb jelnek ítélik meg. A központi kormány tájékoztató minisztere ilyen értelmű nyilatkozatot tett és reményét fejezte ki, hogy az ellenségeskedések rövidesen megszűnnek és a vasúti közlekedést helyre lehet állítani.

Éhínség fenyegeti Japánt

TOKIO. (Rádió.) MacArthur tábornok becslése szerint Japán népét éhínség fenyegeti, hacsak nem importálnak 3.300.000 tonna élelmiszert az országba. Egyidejű tokiói jelentés szerint MacArthur tábornok betiltotta az összes litkos autonomista és terrorista szervezetek, valamint azok alosztályainak működését. A Fekete Sárkány, Nagy-Ázsia barátai, Sötét Oceán és antikommunista pártok vezetőinek névsorát közölni fogják a tábornokkal.

Százmillió lej értékű elkobozott szövetárut osztott ki a Szaktanács

KOLOZSVAR, január 4. A Szakszervezeti Tanács „S”-csoportja munkájának eredményéről az alábbi jelentést közli:

December 24—28-án a Szaktanács Deák Ferenc-utca 9. számú helyiségében kiosztásra került 741 méter gyalpuszövet, amelyet annakidején a Banca Centrala raktárában koboztak el. A szövetáru Mar-melstein kereskedő tulajdonát képezte. Piaci ár szerint a szövet közel százmillió lejt tesz ki. Ezzel szemben azonban a Szaktanács méterenkénti 5761 lejes árban osztotta szét. A dolgozó osztályhoz jutott ruházati anyagot az üzemek, gyárak és intézetek munkásai között osztották ki, elsősorban azok részére, akik arra rászorulnak és szorgalmas munkájukkal ezt kiérdemelték. Az elosztást Fodor Balázs elvtárs végezte és a szövetből 267 dolgozó, illetve 36 családtag részesült.

A fenti mennyiség a mai lerongyolódott gazdasági állapotok mellett nem hozott nagy enyhülést, de erkölcsi vonatkozásban a legkomolyabb eredménynek mondható, annál is inkább, mert ez a segélyakció a Szaktanács aktív munkájának eredményeként könyvelhető el.

5-ik osztály!

január 5-től 31-ig.

Itt az alkalom, hogy milliókat nyerjen!

RÁDIÓ

SZOMBATON, január 5-én.

RADIO ROMANIA (1875 m). 13: Könyvnyű zene, 14: Időjelzés, hírek, 14:20: Hangverseny, 17: Klasszikus szimfonikus zene, 18: Régi zene, 18:45: Színházi és filmkrónika, 19: Magyar felőla, 19:30: Nőknek, 19:45: Egyházi ének, 20: Sajtószemle, 20:10: Az Arlus műsora, 20:57: Sport, 21: Romantikus szimfonikus zene, Közben (21:15—21:30) Zenei krónika, 22: Időjelzés, hírek, műsorismertetés, 22:30: Könyvnyű zene, 23: Belföldi hírek és sajtószemle franciául, románnyelvű vidéki sajtóadás.

BUDAPEST (550 m). 13: Harangszó, hírek, 13:15: Orvosi előadás, 14: A Harmónia művészegyüttes műsora, 14:45: Rendelet, 15: Hírek, 15:10: Vöröskereszt, 15:20: Művészlemez, 16:55: Műsorismertetés, 17: Hírek, 17:10: Vámosi Pál előadása egy angol könyvről, 18: Munkahiradó, 18:20: Kamarazene, 19: Hírek, 19:05: Vöröskereszt, 19:15: Beethoven: Coriolan-nyitány, VI. (Pastorale) szimfónia, 20:20: A csók, Szőrényi és Ladányi páros jelenete, 20:30: Fehéradió, 21: Hírek, sport, 21:10: Szántó Gyula énekel, cigányzene-kísérettel, 22: Műsorismertetés, 22:05: Vöröskereszt, 22:15: Táncczene, 23: Időjelzés, hírek, sport, 23:15: Chopin-művek hangszerekről, 24: Hírek oroszul, angolul és franciául, 0:30: Zongoraverseny hangszerekről.

VASÁRNAP, január 6-án.

RADIO ROMANIA. 7:30: Hírek, műsorismertetés, 7:50: Reggeli zene, 8:30: Könyvnyű zene, 9:15: Görögkeleti istentisztelet, 11: Szimfonikus hangverseny. Előtte ismertetés, a szünetben felolvasás, 13: A falu órája, 14: Időjelzés, hírek, 14:25: Vidám műsor, 14:45: Szórakoztató zene, 17: Szakszervezeti óra, 18: Szórakoztató zene, 18:45: Kulturkrónika, 19: Könyvnyű zene, 20: Sajtószemle, 20:10: Az Egyesült Nemzetekről, 20:45: Belföldi krónika, 21: Könyvnyű zene, 21:15: Külföldi krónika, 21:30: Szórakoztató zene, 22: Időjelzés, hírek, sport, műsorismertetés, 22:30: Könyvnyű zene, 23: Belföldi hírek és sajtószemle franciául, románnyelvű vidéki sajtóadás.

BUDAPEST. 9: Hangszerekről, 11: Szórakoztató zene, 13: Harangszó, hírek, 15: Hírek, 15:20: Művészlemez, 16: Ünnepi krónika, 16:20: Szórakoztató zene, 17: Hírek, 17:10: Vidám műsor, 18: Mezőgazdasági tanácsadó, 18:30: Szórakoztató műsor a falunak, 19: Hírek, 19:05: Vöröskereszt, 19:15: Könyvnyű zene, 21: Hírek, sport, 21:20: Jazz, 22: A rádió hangja, műsorismertetés, 22:10: Hangszerekről, 23: Időjelzés, hírek, sport, 23:35: Táncczene, 24: Hírek oroszul, angolul és franciául, 0:30: Hangszerekről.

HETFŐN, január 7-én.

RADIO ROMANIA. 6:30: Hírek, műsorismertetés, 6:50: Reggeli zene, 7:30: Hírek magyarul, 8: Vidéki sajtóadás, 8:30: Hangszerekről, 9: Közigazgatási tájékoztató, 9:10: Szórakoztató zene, 10: A reggeli leadás folytatása.

BUDAPEST. 8: Hírek, műsorismertetés, 8:15: Háztartási tanácsadó, 9:15: Hangszerekről, 10: Szórakoztató zene, 11: Hírek, 13: Harangszó, hírek.

CIAÑOZ DEÁK mérnök
Kolozsvár
Malinovszki-tér 1. szám, félemelet.
Rendeléseket felvesz, Mies r. t.
Deák Ferenc-utca 23.

Első lett a Szociáldemokrata Párt a norvégiai községi választásokon

Megállapították az Egyesült Nemzetek közgyűlésének napirendjét
A magyarországi Kommunista Párt törvénytervezetet készített
Magyarország köztársasági államformájáról

LONDON. (Rador.) A kormány tegnapi minisztertanácsán hozzájárult ahhoz a határozati javaslatához, melyet Attlee miniszterelnök fog az Egyesült Nemzetek megnyitó közgyűlésén bemutatni. Az első ülés napirendjén szerepel még az elnök megválasztása. Legtöbb esélye Spaak belga külügyminiszternek van. Másodnap Bevin szólal fel és kéri fogja az előkészítő bizottság jelentésének elfogadását.

A norvégiai községi választások eredményei

OSLO. (Rador.) A norvégiai községi választások hivatalos végeredményei, zárjelben az utolsó eredmények: Konzervatív párt 621 (916),

agrárpárt 826 (1430), Szociáldemokrata Párt 5718 (5550), Kommunista Párt 1018 (90). A szocialista és kommunista pártok 81 községi tanácsban abszolút többséggel rendelkeznek.

Ankara. (Rador.) A török kormány engedélyezte a szociáldemokrata párt megalakulását és működését. Ismeretes, hogy 20 év óta csupán egyetlen politikai párt fejtett ki tevékenységet Törökországban, ez a néppárt volt, vagyis a kormánypárt.

A francia kormány válasza az európai békeszerződések ügyében

Páris. (Rador.) A Reuter tudósítója szerint az európai békeszerződésekre vonatkozó háromhatalmi jegyzékre

adott válaszában a francia kormány annak a nézetének adott kifejezést, hogy nem fogadhatja el azt az álláspontot, miszerint csak a Franciaországot közvetlenül érintő kérdésekben nyilváníthatja véleményét. Franciaországot minden fontos európai kérdés közvetlenül érinti — mondja a jegyzék.

Magyarország köztársaság lesz?

Bukarest. (Rádió). Rákosi Mátyás, a magyarországi Kommunista Párt főtitkára kijelentette az újságírók előtt, hogy a kommunista párt most dolgozik azon a törvénytervezeten, melynek alapján a törvényhozó testület Magyarországot köztársasággá fogja kikiáltani.

Napközi otthon

Ha valaki megírná a gyermek történelmét, csak a gyermekét, aki elnyomás és önzés évszázadai alatt annyit szenvedett a felnőttektől, aki gyárakban és bányákban dolgozott, akit munkás szülei a robot órái alatt sorsukra hagytak, hogy aztán játék közben magukra gyűjtsék a házat, beleessenek a kutba, vagy leforrázzák magukat, aki már kicsi korában házimunkában és kisebb testvére őrzetében lett komoly és felelősséget vállaló, akkor ez az írás kiáltó és szörnyű vádirat lenne a felnőttek ellen.

A gyermek helyzete falun ma is majdnem ugyanaz, mint ezelőtt száz esztendővel. Már négyéves korában kismama, ha lány, kisleány, ha fiú. A másik, a városi munkásság külvárosokban élő, a multban anyai hátsóknak kitett, utcán felvált, rosszul táplált kisgyermek sorsában azonban döntő változás történt. Törvény írja elő, hogy minden nagyobb üzem köteles gondoskodni munkásnői kisgyermekéről. Ez a gondoskodás azután a legkorszerűbb, legmegfelelőbb módon történik. A hely, ahová a kisgyermeket beadják, hogy anyja nyugodt lélekkel végezhesse munkáját, a szociális rend egyik legfontosabb állomása. Napközi otthon a neve, s otthon csakugyan a szó legszebb, legigazibb értelmében.

Ismerjük a kolozsvári gyárak és üzemek napközi otthonait. Vannak oly tökéletes felszerelésűek, hogy

minta napközi otthonnak tekinthetők. Vannak árnyalati különbségek gyermekotthonok között, de lényegében egyformák: nagy, napos és egészséges szobák, képzett felügyelők, orvosi ellenőrzés, tisztaság, rend és az a vidám és szívet-melegítő légkör, amely jellemzi azokat a helyeket, amelyeket sok kisgyermek boldog kacagása tölt be.

Lássuk, milyen egy kolozsvári napközi otthon? Sok-sok rúdos fehérek kicsi ágyban fekszenek a csecsemők, akiket szabályos időközönként táplál az édesanyjuk. A nagyobbak járókában vannak, az ovodásoknak parányi asztalokkal, padokkal felszerelt „tantermük” van. A falon gyerekrajzok, akombák, vonalak, kék kislányok és lila házak, piros fák között. Ez már itt mesevilág. Játékok, labdák, karikák, képeskönyvek a polcokon. A gondozónők fiatalok, kedvesek és nagyszerűen tudnak bánni a kicsikkel. Az orvos naponta látogatja őket, belenéz a torkukba, ellenőrzi súlygyarapodásukat és felfigyel a legkisebb testi rendellenességekre is.

Allítsuk szembe a nem is nagyon régi gyárak dolgozóinak rosszul táplált, magarahagyott, szomszédasszonyok gondjára bízott szegény kicsinyeit a mai gyári gondozásban részesült, pirosarcu, testben-lélekben szépen fejlődő munkás gyermekeivel, akkor mérhetjük fel igazán ennek a gyakran hallott szónak értékét: Napközi Otthon... (—n)

FRANCU NICOLAE MERNÖK ELLEN A CUKORPANAMÁBAN MEGSZÜNTETTEK AZ ELJÁRÁST. Lapunk hasábjain beszámoltunk arról, hogy a kolozsvári cukorpanama vádlottjait a nagyszabados törvényszék szabadlábra helyezte. A cukorpanama vádlottjainak sorában annakidején szerepelt Francu Nicolae mérnök, vasuti felügyelő, aki ellen azonban a nagyszabados törvényszék második vizsgálóbírói irodája megszüntette az eljárást. A vizsgálóbírói iroda végzése jogerős.

Szövet- és posztóványolást vállalunk

Dap-utca 36 szám

A KOLÓZSVÁRI VENDÉGLÁTÓ IPAROSOK AZ ÁRKORMÁNYEJTŐSSÁGTÓL KERIK AZ ÁRAK FELSZABADÍTÁST. A kolozsvári vendéglátó iparosok szakszervezetének vezetősége tegnapelőtt a városházán ismét tárgyalásokat folytatott a város vezetőségével az éttermekben kiszolgált étel árának az árrögzítés alól való felszabadítása érdekében. A városi tanács ezuttal sem teljesítette kérésüket, mert a Szaktanács véleménye alapján az éttermi áraknak felszabadítása újabb áremelkedési hullámot idézne elő a kolozsvári piacon. Megengedte azonban azt, hogy a szárnys és haléltelneműket szabadon bocsáthassák forgalomba. Ezzel szemben a vendéglátó iparosok magukra vállalták, hogy a húsnélküli menüt 1100, a hússal készült menüt pedig 1700 lejért árussítják kenyér nélkül. Miután a kolozsvári vendéglátóknak az árak felszabadítását nem sikerült Kolozsváron elérniük, a jövő héten az országos árkormánybiztoshoz fordulnak, akik arról akarnak meggyőzni, hogy a kolozsvári városvezetés által megállapított árak nem felelnek meg a tényeknek.

AZ IPARKAMARA FELHÍVÁSA A HADIKAROSULT KERESKEDELMEL ÉS IPARI VÁLLALATOKHOZ. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara a háboru alatt kárt szenvedett kereskedelmi és ipari vállalatokat felhívja, hogy legkésőbb február 10-ig a kereskedelmi és iparkamarához írásban jelezzék be a vállalat megnevezését, telephelyét, a károk természetét, keletkezésének időpontját, a kár akkori és jelenlegi értékét és azt is, hogy a kárt mivel tudják igazolni, esetleg a károsultsági bizonyítványt kiállító hatóság megjelölését és a megállapításra vonatkozó okirat iktató számát.

ATSZERVEZTEK A KOLÓZSVÁRI RENDŐRSÉG SPEKULÁÜGYOSZTÁLYÁT. Pópa Augustin rendőrkészlet közölte munkatársunkkal, hogy január elsejétől kezdve teljesen átszervezte és tökéletesítette a rendőrség spekulációosztályát. Jakabffy Tivadar dr. komiszár helyébe, aki eddig az ügyosztályt vezette, Cotiu Ionel komiszárt helyezte. Jakabffy komiszár a büntügyi osztályba lépett Cotiu Ionel helyébe, akinek multbeli eredményes munkássága biztosította lesz a spekulációosztály sikeres vezetésének. Az ügyosztály máskülben Panican Traian segédkomiszárral, Nicolai Valer és Nasta Emil nyomozókkal, egy gépiróval és két közrendőrrel bővült.

A MUNKAMOZGÓSÍTÁS ÜGYE. A kolozsvári katonai körzeti parancsnokság az összes intézmények, gyárak és üzemek tudomására hozza, hogy az 1946—1947. évre szóló munka-mozgósítási tervek keresztülvitele céljából az illetékes vállalatok MONT-irodáinak vezetői 1946 január 8-án reggel 9 órakor kötelesek a körzeti parancsnokság 3. számú irodájában jelentkezni, hogy a szükséges felvilágosításokat megkapják. A rendelkezést Protopopescu Virgil ezredes és Stancescu Toma őrnagy írták alá.

Kiharcolták jogaikat a villamosmű alkalmazottai

KOLOZSVAR. (Munkatársunk jelenti): A városi és közüzemi alkalmazottak szakszervezetétől az alábbi értesülést szerez-tük:

A villamosmű altisztjei szerzett joguknál fogva ruhaellátásban részesültek olyanformán, hogy a dolgozóruhák árának felelősségét az üzem, felét az alkalmazott fizette ki és a ruha az alkalmazott tulajdonába ment át. A közelmúltban a villamosmű altisztjei régi jogaik érvényesítése érdekében kérték az igazgatóságot, hogy ruhaellátásukat utalja ki. A villamosmű vezetősége azonban megtagadta ezt a kérést és arra hivatkozott, hogy ez nem szerzett jog. A városi és közüzemi alkalmazottak szakszervezete azonnal felkereste a munkaügyi felügyelőséget és bejelentette a munkaviszályt. A rövid ideig tartó tárgyalások eredményre vezettek és a villamosüzem az altisztek részére fejenként 120.000 lej ruhapótlékot utalt ki.

MELAMYL

a tökéletes tápszer

kérje mindenütt

Képviselet: Deutsch és Gottlieb
Kolozsvár, V. Goldis 12.

A FORGALMI ADÓHÁTRALÉKOKAT BE KELL FIZETNI. A kolozsvári pénzügyigazgatóság felhívja az adózókat, hogy forgalmi adóhátralékaikat rendezzék, mert az év elején fogantatandó adóellenőrzés alkalmával a hátralékosok ellen kihágási jegyzőkönyvet vesznek fel és súlyosan megbüntetik őket.

Megjelent az 1946. évi

előjegyzési „falnaptár

Kapható: Minerva-nyomda, Brassai-u.7
Minerva könyvesbolt, Szabadság-tér 8
„Erdély” könyvesbolt, Szabadság-tér 9

Kolozsvár város polgármesteri hivatala
Gazdasági ügyosztály
Szám: 32.457—1945.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY

Az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy 1946 január hó 12-én délelőtt 11 órakor Kolozsvár város polgármesteri hivatalának gazdasági ügyosztályában (Mihai Viteazul-tér 6. sz., II. emeleti helyiségében) nyilvános árlejtést tartunk a városi köbányából kitermelt kavics beszállítására, illetve Kolozsvár város kikövezetlen utcái és községi utai tárgyában, 6.415.000 lej értékben.

A nyilvános árlejtés a számviteli törvények 88—110. szakaszaiban foglaltak szerint és az árlejtési szabályoknak megfelelően lesz megtartva.

Az érdekeltek személyek, akik részt óhajtanak venni a fent jelzett napon az árverező bizottság előtt, árajánlataikat és a felajánlott munka értékének biztosítékaiképpen 5% garanciát kötelesek letenni.

Az árajánlatot a költségkimutatás és árlejtési feltételeknek megfelelően lehet benyújtani.

Az árverési feltételeket mindennap a hivatalos órák alatt meg lehet tekinteni a Mihai Viteazul-tér 6. szám alatti árverési hivatalban.

Kolozsvár, 1945 december 28.

Chiciudean György
polgármester,

A KOLOZSVÁRI KATONAI KÖRZET
PARANCSNOKSÁG FELHÍVÁSA. Az
1945. év őszén sorozott és orvosi halasz-
tást nyert, katonai szolgálatra képtelen,
vagy segédszolgálatra alkalmas ifjak ja-
nuár 11-én reggel 8 órakor kötelesek a
kolozsvári katonai körzetparancsnokság
1-es számú irodájában jelentkezni végle-
ges osztályozásuk végett. A felhívást Pro-
topopescu Virgil ezredes írta alá.

Egy millió lejt gyűjtött a Dermata munkássága a nyomorgó tanítóknak

KOLOZSVÁR. (Munkatársunk jelenti): A színészek megmozdulása után, akik előadást rendeztek a nyomorgó magyar tanítók megsegítésére és mintegy félmillió lejt juttattak el számukra, most a Dermata munkásság nagyarányú gyűjtési akciójáról értesít a magyar tanfelügyelőség. A Dermata dolgozóit igazi testvéri szolidaritással és emberbaráti szeretettel állottak a nyomorgó tanítók mellé és nagy-

arányú gyűjtési akciójuk során egy millió lejt gyűjtöttek össze. Ezt az összeget most osztották ki egyrészt a még be nem sorolt tanítók, másrészt azok között a tanítócsaládok között, akiknek elhurcolt vagy elvesztett családjuk van.

A Dermata segítségét a legnagyobb szeretettel és hálával fogadták a kétségbeesett anyagi helyzetben lévő tanítók, akik ma is őszi fizetési előlegekből tengődnek.

Egy ember önkényeskedése miatt nem működhetik a kolozsvári járványkórház

KOLOZSVÁR. (Munkatársunk jelenti.) Mint ismeretes, a Kajátói-utcai, jelenleg a Kándó Kálmán-utcai régi járványkórház épületét annakidején bombatámadás érte. Így történt, hogy a járványkórházat átköltöztették a vici állatgyógyászati laboratórium épületébe. A szervezési munkálatok elvégzésére és a kórház vezetésére dr. Leitner Fülöp ismert gyermekgyógyászt kérték fel a helyi egészségügyi és közigazgatási hatóságok. A járványkórház új otthonában egyideig zavartalanul működött és hatalmas munkát fejtett ki a járványok leküzdésére.

1945 augusztusában azonban jelentkezett az állatgyógyászati intézet vezetője, dr. Iriminoiu, aki az épület sürgős átadását követelte. A kórház igazgató-főorvosa elismerte a követelés jogosságát, mégis megtagadta a járványkórház átadását, minthogy a betegek nem telephettek ki az utcára és mert a járványkórház zavartalan működése minden időben, de különösen háború után, létkérdése egy városnak. Dr. Iriminoiu viszont nem tart beletörődni a visszatartással és a helyi, valamint a bukaresti hatóságoknál történt közbenjárásai révén keresztül is vitte akaratát: a minisztérium elrendelte a járványkórház épületének kiürítését.

Ez október 30-án történt, akkor, amikor a régi járványkórház épületének javítási munkálatait még el sem kezdték. Nem kezdték el azért, mert a minisztérium által megszavazott 7 millió lejt csak november 10-én érkezett Kolozsvárra és mire ideérkezett, 3 és félmillióra zsugorodott.

December elejére azonban a mérnöki hivatal befejezte a legsürgősebb javítási munkálatait és csak az egészségügyi berendezések átszerelése hiányzott. Ennek lebonyolítása érdekében két miniszteri kiküldött és az egészségügyi főfelügyelő, dr.

Prodan közreműködésével olyan értelmű megállapodás jött létre, amely szerint a mérnöki hivatal mindazokat a felszerelési tárgyakat, (fürdőket, WC-eket, mosdókat és kályhákat), melyeket a járványkórház saját céljaira a laboratórium épületében szerelt fel annakidején, most ismét átszerelheti a járványkórház épületébe.

Dr. Metianu, a laboratórium igazgatója azonban ezt a megállapodást nem tartotta be. Magatartása annál különösebb, mivel a járványkórháznak sem fürdője, sem köztisztasági berendezése nincs, ezzel szemben a laboratórium 5 fürdővel, 8 mellékhelyiséggel és 19 mosdóval rendelkezik, amelyek nagy részét Kolozsvár városa szerezte a járványkórház részére.

Nem vette figyelembe Metianu dr. a hatóságok utasításait sem. A járványkórház igazgatója a tarthatatlan helyzetről az egészségügyi minisztériumhoz küldött jelentést és egyben a főispánt érélyes lépésre kérte fel. De felhívta a Szaktanács figyelmét is arra, hogy a járványkórház megnyitása sürgős és szociális érdek. Hiszen a fertőző betegek 90 százaléka munkáscsaládok gyermekei közül kerül ki.

December 28-án Pogăceanu főispán, a megyei főügyész, a városi tisztifőorvos és a járványkórház igazgatója kíséretében kiszállt a laboratórium épületébe és azonnali hatállyal elrendelte, hogy az egészségügyi felszereléseket azonnal szállítsák át a járványkórházba. 29-én a mérnöki hivatal és a járványkórház jelentkeztek a laboratórium igazgatójánál. Dr. Metianu igazgató azonban az egészségügyi befizetések kiadását ismétellen megtagadta.

A helyzet tehát az, hogy a járványkórház nem működik egy ember önkényeskedése miatt. Talán akad olyan fórum, amely jogtiszteltet és a közérdek respektálására tanítja Metianu dr.-t.

EGYMILLIÓ LEJ ÉRTÉKŰ FEHERNEMŰ 55 EZER LEJERT. Bender Viktor Kis-utca 1. szám alatti lakos feljelentést tett a kolozsvári rendőrség bünyűgyi osztályán Pavlovics Klára munkásnő ellen, aki, a feljelentés szerint, december 29-ől 30-ra virradó éjszaka körülbelül egymillió lej értékű fehéreműt lopott a mosókonyhájából. Pavlovics Klárát a rendőrség letartóztatta. A kihallgatások során kiderült, hogy a munkásnő Császár Albert — szintén Kis-utca 1 alatt lévő — lámpakészítő üzemében volt alkalmazásban és a mosókonyhába száradni kitergetett fehéreműtől azt hitte, hogy munkaadójának a tulajdona. Munkaadójától ugyanis körülbelül 25.000 lej követelése volt és a fehéreműt az adósság fejében vitte magával. A rendőrségnek sikerült az orgazdánál, névszerint Szabó Imréné, Szócs Izabellánál, Balán Vilmosné és Balogh Julia Izabella-utca 4. szám alatti lakosoknál a fehéreműt hiánytalanul megtalálni. Összesen 55.000 lejt fizettek ki nevezettek Pavlovics Klárának, akit a rendőrség a kihallgatások befejezése után átadott az ügyészségnek. Szabó Imréné és társai ellen orgazdaság címén megindult az eljárás.

(*) VASÁRNAP, 6-án, 11 órakor az V. ker. özbizalmiának gyűlése van Bem-u. 13 sz. Józsa Béla-otthonban. Főbizalmi. AZ EGÉSZSÉGÜGYI SZAKSZERVEZET fogász alosztálya felhívja az összes érdekeltek figyelmét, hogy január 13-án délután 10 órára szövetkezeti alakuló közgyűlést hív össze. Kéri egy a fogász alosztály tagjait, mint a fogorvosokat, akik részt ohajtanak venni a szövetkezetben, hogy szíveskedjenek megjelenni az egészségügyi szakszervezet helyiségében (Unió utca 8. I. em.).

AZ UJSÁGÍRÓ SZAKSZERVEZET FELHÍVÁSA. A kolozsvári Ujságírók Szakszervezete felhívja mindazokat, akik Balla Károly, Stoica Mircea, Fazekas Zoltán, dr. Kertész Dénes és Jeney József ujságírók multbeli politikai magatartásáról terhelő adatokat tudnak, írásban, vagy személyesen jelentsek január 9-én délután 3 óráig a szervezett tisztogató bizottsághoz (Jókai-utca 16. I. em.). Címe: a Kolozsvári Ujságíró Szakszervezet Tisztogató Bizottsága. Felhívja egyúttal a Szakszervezet a tisztogató eljárás alá kerülő kártársakat, hogy rövid életrajzi adataikat és felyételi kérésüket az említett időpontig juttassák el a Szakszervezethez.

NAPTÁR

A MAI NAP HIRE

elviszi az olvasót Kolozsvár forgalmas utcáiba, ahol lapárusok kiabálják a nap szenzációit. Ott megismerkedhetik a szenvedélyes újságolvasók egyikével, aki valamennyi közül kitűnik, oly szenvedélyesen vásárolja a lapokat. A nap legnagyobb részében egyebet sem csinál, csak újságot vásárol. Kísérjük csak el. Reggel 9-kor megindul és este hatig járja a rikancsokat. Mindegyikét megvásárol egy-két lapot, naponta kétszer, sőt háromszor is. A két napilapért ötszáz lejt ad és csak két fémszárazat vesz vissza. Száz lejt borrávalót hagy a rikancsnál. Amikor jökevében van, meg is magyarázza nagylelkűségének okát: — Várjon fiam holnap is rédm, én ekkor meg ekkor itt vagyok, tegyen félre részemre két krómácszárazat,

mert, tudja, kell az iparhoz. Kanalat, kését, villát, szebcést és ollót csinál belőle. A papírpénzt nyugodtan odaadhatja a szülemárku vásárlóknak, mert azok ugysem értékelik sokra a pénzt. Hát körülbelül ilyen az az „újságolvasó”, aki naponta két kiló újságot vásárol és félkiló fémszárazat visz haza, hogy iparát minél jobban fellendítse.

Sajnálattal bár, de kénytelenek vagyunk a rendőrség figyelmét felhívni erre az ismeretlen vásárlóra, aki ugyan napilapok kolportázsát, de nem más és napilapok kolportázsát, de nem más és nem több, mint a feketézók egyike, minthogy kivonja a forgalomból az ércpénzt, hogy a beolvasztott evőeszközökkel és egyéb cikkekkal a feketekereskedelmet táplálja. (P. J.)

PÁRTMOZGALOM

HETFŐN 4-kor végrehajtóbizottsági ülés. HETFŐN 6 órakor a jogügyi bizottság ülést tart.

KEDDEN 5-kor a párttitkárság általános politikai beszámolója. Külpolitikai helyzet. Előadó Goldner Endre elvtárs. Belpolitikai helyzet. Előadó Wolff Sándor elvtárs.

KÖZLES: A párttitkárság ezúton jelenti, hogy a román fagózat januárban megkezdí vezetőképző tanfolyamát. Jelentkezni lehet mindennap a titkárságnál. Pártunk központi könyvtáráhivatala

szép kiállításban és bő tartalommal évi naptárját „Almanahul socialist” címmel megjelentette. Románnyelvű elvtársaink előjegyezhetik a titkárságnál.

SZERDÁN délután 5 órakor a Nőbizottság összejövetel. A bizottság tagjai pontosan jelenjenek meg, tekintettel a tárgysorozat fontosságára.

A SZOCIALDEMOKRATA PART NŐCSOPORTJA 1946 január 13-án, vasárnap d. u. 4 órai kezdettel a párt helyiségeiben vitáestet rendez a nők választójogáról „Nők az urnák előtt” címmel.

A KOLOSVÁRI ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MÜSORA

SZOMBATON, január 5-én, este 6 órakor: HUZZ RA CIGANY! (Andrási Márton fellépésével.)

VASÁRNAP, január 6-án, délután 3 órakor: OFENSEGE HAZASODIK. (Krémer Mancsi és Andrási Márton fellépésével.)

Este 6 órakor: HUZZ RA CIGANY! (Andrási Márton fellépésével.)

HETFŐN, január 7-én, este 6 órakor: VIHAROS ALKONYAT. (Poór Lili és Andrási Márton fellépésével.) A szervezett munkások és a Magyar Népi Szövetség tagjai szervezeteiknél féldíron válthatják jegyeiket.

KEDDEN, január 8-án: Este 6 órakor: Bob herceg. (Nagypoór Lili és Krémer Mancsi fellépésével.)

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI. Az első szovjetdráma bemutatóját a drámai együttes komoly sikerként könyvelheti el az Állami Magyar Színház. Különösen Poór Lili tiszta vonalvezetése, mely átérzéssel felépített alakítása ragadta magával a nézőket, de a többi szereplő is osztatlan elismerés illeti. A „Viharos alkonyat” egyelőre pénteken és hétfőn szerepel a játékrendben, szombaton és vasárnap este a még mindig telt házakat vonzó Farkas Imre operettet, a „Huzz rá cigány”-t játsszák, míg vasárnap délután mérsékelt helyárakkal a szilveszteri zenés bohózat, az „Ofensege házassodik” kerül színre. A „Viharos alkonyat” hétfői előadására igen mérsékelt árú jegyek a szakszervezetek kulturmegbizottainál és a Népi Szövetség kerületi közművelődési bizottságainál kaphatók.

A MARIANUM ISKOLAIBAN (elemi iskola, leánygimnázium, kereskedelmi iskola, leánygimnázium) és a Marianumban elhelyezett állami leánygimnáziumban a tanítás 1946 február 4-én reggel 8 órakor kezdődik. Az igazgatóság.

(*) WEISZ ERNŐ fogász Huedin és SCHWARZ EDITH Timisoara jegysek. Minden külön értesítés helyett. —4975

A VÁROSI KÖZELÉLMÉZESI HIVATAL FELHÍVÁSA AZ ELLÁTÓ SZERVEK VEZETŐIHEZ. A városi közéletmelzési hivatal felhívja az összes ekonomátok vezetőit, hogy az élelmiszerjegyek átvételére haladéktalanul jelentkezzenek, mert a legközelebbi liszt- és cukorkiosztásnál csak azok kapják meg járandóságukat, akik jegyeiket már átvették.

(*) EGÉSZSÉGÜGYI EKONOMÁT felhívása! Az új élelmiszerjegyek kibocsátása végett minden tag hozza be január 9-ig a saját és családtagjainak rendőri bejelentőlapját. —5113

Problémái vannak? Tanácsotlan? Minden kérdésére felel: Minden ügyében tanácsot szolgál: Minden problémáját megoldja: LELKI KLINIKA,

Kolozsvár, Budai Nagy Antal-u. 55. II. e. Leveleket válasszorítottékkal, névvel, vagy jelígyével ellátva, fenti címre. —5114

Igazolványképeit

ne halogassa az utolsó napra

Sírdi műterem

Dózsa György-utca 16.

(*) KOLOSVÁRRÓL—MEDGYESRE autóbusz indul mindennap d. u. 2.15 h. Indulás a főposta háta mögötti autóbuszállomásról. —H

MOZIK MÜSORA:

CAPITOL: EMBERCEMPESZKEK. Főszerepben: CONRAD VEIDT. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap és Hétfőn d. e. 11-kor Matiné.

CORSO MOZGÓ: TEXASI KALAND II. rész. Előadások: 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap 11 órakor Matiné. Jegyelvétel délelőtt 11 órakor.

MUNKAS MOZGÓ: BOLDOGA TESZLEK. Főszerepben: Buttykai Emmi, Hajmássy Miklós és Vasvári Piri.

ROYAL MOZGÓ: MAGDOLNA. Harsányi Zsolt világhírű regénye. Főszereplők: Lázár Mária, Sárdy Turay, Somlay, Bilcsi, Vasvári Piri. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor. Vasárnap és ünnepnapokon d. e. 11 órakor Matiné. — A „ROYAL” TANCTEREMEN minden csütörtökön, szombaton, vasárnap és ünnepnapokon d. u. 4—11-ig TÁNC-ESTEL, a közismert diák jazz zenekarral. Hétfőn, kedden, szerdán és pénteken 4—9-ig táncantalfolyam.

SELECT MOZGÓ: BOLDOGA TESZLEK. Főszerepben: Buttykai Emmi, Hajmássy Miklós és Vasvári Piri.

URANIA MOZGÓ: MENEKÜLŐ EMBER. Főszerepben: Tolnai Klári, Ajtay Andor. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

SZOLGALATOS GYOGYSZERTARAK: Január 5-től—11-ig „Egyszarvu”, Szabadság-tér 10. Demeter-örökösök, Mócok-utja 2., „Hargita”, Horea-ut 1., dr. Cseresznyés gyógyszerter, Malinovsky-tér 13. Egész éjjel szolgálatban: Január 5—8-ig: „Egyszarvu” gyógyszerter, „Hargita” gyógyszerter. Január 9—11-ig: Demeter örökösök gyógyszerter, dr. Cseresznyés gyógyszerter.

SZÉPSÉG TITKA:

kozmetika Dr. Jeczenzshyné K. Margit Bethlen-u. 15.

HIRDETMEY

Kolozsvár város polgármesteri hivatala felhívja mindazokat, akiket bérlet vagy bármilyen más jogcímen az alatt felsorolt benzinkutakra vonatkozólag igényt tartanak és pedig:

1. Benzin-kút a Horea-úton az Uránia palotával szemben;
2. Egy benzin-kút a Mihai Viteazul téren, a Mikos Kelemen-utca sarkán;
3. Egy benzin-kút a Mócok-utján, a Mikó-utca sarkán;
4. Egy benzin-kút a Mária királyné-úton (Reg. Maria) a Royal mozával szemben;
5. Egy benzin-kút a Mócok-utján, a Nemzeti Színház közelében;
6. Egy benzin-kút a Budai Nagy Antal-utcában az Unirea mellett;
7. Egy benzin-kút a Budai Nagy Antal-utcában az Aquila Romana 55. mellett;
8. Egy benzin-kút a Budai Nagy Antal-utcában a Reg. No. 83 mellett;
9. Két benzin-kút a Mária királyné-utcában a Minorita- és a Bethlen-utca között, sürgősen jelentkezzenek, de legkésőbb 60 napon belül Kolozsvár polgármesteri hivatalának gazdasági ügyosztályában (Mihai Viteazul-tér 6 sz. II. em. 15 sz. szoba), hogy a fenti benzin-kutakra igényeiket jeleentsék be. mert az említett határidő lejártá után ezen jogukat elvesztik és a polgármesteri hivatal legjobb belátása szerint fog intézkedni, a benzin-kutak kiadására vonatkozólag.

Kolozsvár, 1945 december 31.

Gh. Chiciudean polgármester,

Korcsolyafenés

és mindennemű működésörülés

Gajzágó fiánál

Postakert-utca 1.

(*) ÖZV. MESTITZ FERENCNE, 71 életévében rövid szenvedés után f. hó 3-án elhunyt. Temetése a köztemető kápolnájából f. hó 7-én d. e. 11-kor lesz. —4600

A könyvpiac ajdonsága

dr. Neumann György:

A nyilaskereszt árnyékában

Nyílttér

(E rovatban közöltek nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

A Neumann Zoltán és Benedek Jenő cégtől, Dózsa György-ut 16. Benedek Jenő a mai napon barátságos uton megvált. A cég tovább működik Neumann Zoltán vezetésével. Neumann Zoltán. —5102

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 100. Legkisebb hirdetés 1000 L. „Cim a kiadóban” jelzésű és „jelzés” hirdetések külön kezelési díja 100 lej. Állást keresőknek szavanként 50 lej, legkisebb hirdetés 500 lej. Hirdetések felvétele délután 5 óráig.

KI TUD Freundlich Bélánéról, szül. Reiter Eva, ki a kolozsvári gettóból az utolsó transzporttal lett deportálva és Freundlich Menyhért fogásról, ki Kolozsvárról az első transzporttal lett deportálva. Ertesítést kér Freundlich Béla, Rodna Vecse.

KI TUD RÓLA? Fiam Deák István leventéről, kolozsi születésű, Deák Imre fia. Ertesítést kér apja Deák Imre Kolozsvárról, Rétu-u. 13. al. —4985

AKI TUD Maurer Sándor zászlósról, aki július 18-án még Focsaniban volt, értesítse Maurer, Sammiclaus u. p. Sona Tarnava Mica. —4990

PIANINÓ eladó. Horea-ut 58. ajtó 4. d. u. 2-5 között. —4899

ELADÓ egy 6 hengeres „Nash”, jó gumikkal és egy rezerva külső-belsővel. Ugyanott egy 14x50 és 16x50 új külső-gumi. Értekezni Klein, Dental Depot. Jókai-utca 3. —4952

ONALLOAN főző mindenest keresek el-sejére. Király-utca 33 sz. 5. ajtó, délután 5-7 között. —4996

REGISZTEREKET, aranyat, ezüstöt és szőnyegeket stb. Wallerstein vásárol. Postakert-utca 16. Telefon: 620. —3485

MEGVÉTELRE keresek mindenféle alkutrészt teher 4 „Ford”-hoz és egy béka „Citroen” motort. Györgyfalvi-út 29. 4574 UJ RÓKAMIE, kétszemélyes, eladó. Magyar-u. 66. II. em. ajtó 4. Megtekint-hető 2-4 között. —H

OLSON szállítunk vasutól, vidékről, háztól-házig. „Dacia”, Széchenyi-tér 20. H MOTORKERÉKPÁRHOZ könnyű oldal-kocsit keresek megvételre. Cim a kiadóban. —4993

KERESEK megvételre egy 18-24 colos fűrészt gáttal. Cim Erdély könyvüzletben. JOGI DOKTOR, ki 3 évig kereskedelmi és iparkamaránál működött, elmenne ügyvédjelöltnek vagy magánvállalathoz. Ajánlatokat „Magyar-román nyelv” jellegére kér. Erdély könyvkereskedésbe. —4593

VARRÓGÉP használatra kiadó. Mikó-utca 50. —4993

AFRIKOT, rossz mátracot, zsákot, zsákvásznat (papírszaggató is), veszek. Cimeket leadni: Horváth, Malom-utca 4. szám. —4999

EGY kis kerek vas melegítő kemence, csővel együtt eladó. Magyar-utca 11. 5000

A KISIPAROSOK egyesülete díjmentes fuvós zenekari tanfolyamot rendez. A fuvóshangszert kedvelő személyeket jelentkezésre hívjuk kedden délután 5 órára. Magyar-utca 11. Vezetőség. —5000

FÜSZER-csemegés segéd alkalmazást keres, elmenne raktárnoki, felügyelői, inkasszárs vagy hasonló állásba. Cim a kiadóban. —5101

HÓ-ÉS SARCIPÓ javítást tökéletesen és gyorsan, békébeli anyagból vállalom. Malom-utca 8. Vulkánizáló. —5103

VIZSGAZÓ egyetemi hallgató csöndes szobát keres azonnal. Cim a kiadóban. 5104

KI TUD Hegedüs László orvostanhallgatóról Salonta, Str. Stalin 16., akit a várpalotai karp. iskolával Lüneburgba vittek. Szülei fenti címre kérnek értesítést. 5104

KERESEK megvételre sürgősen: 220 voltos egyenáramú villany motorokat; 2-3 Hp. — 6-8 Hp. — és 15-18 Hp. erősek és egy fémestergapadot 1000-1500 mm. csúsztatósággal. Részletes leírás ajánlatokat a Transylvánia szálló portájához kérem leadni. —5106

MIKROSKOP eladó, értekezni Unió-utca 3-5. alatt, Bodi kalapszalomban. NOI komplett sikosztium, perfekt állapotban eladó. Petőfi-utca 2. —5108

FAGAZ-GENERATOR 200 lörös, mozgórússal eladó. Mikos-u. 17. Waldnál. VESZEK 37-38-as jó állapotban levő női gumi csizmát. Rosner, Malom-utca 22. szám. —5111

ELADÓ gyerekkerékpár, fajtalambok, vállierrel. Pataki-u. 1. —5112

LELKI KLINIKA, 1946 január 10-én megnyílt Kolozsvár, Budai Nagy Antal-utca 55. II. em. —5115

ELADÓ ócska diván, fotelek, képkerek, próbababa. Györgyfalvi-út 62. —5116

ELADÓ házastelek, 2 szoba, 2 élezkamra, istálló és kert a Zsigmond király-utca 60 sz. alatt a tulajdonostól. —5117

TASKAIRÓGÉPET jó állapotban vennék. Ugyanitt női szobaberendezés eladó. Kosuth Lajos-u. 8. Klein. —5118

GYAKORLOTT tisztviselő, román nyelvtudással elhelyezkedést keres. „Azonnal” jellegre a kiadóra. —5119

VESZEK használt ruhát, fehérneműt. Szabadság-tér 12. Rác Sándor. —L

HAZMESTERI vagy bármilyen más alkalmazást vállalom feleségemmel együtt. Cim Erdély könyvüzletbe. —4595

ANTI-K stílusú igen szép hálóberendezés alkalmi áron eladó. Megbízva „Libertas”, Deák Ferenc-utca 40. —E

FOGORVOSI rendelőt keresek sürgősen megvételre. Dr. Popa, Str. Elisabeta 38. VESZEK egy jókarban lévő férfi tavaszi kabátot és egy TANGOHARMONIKÁT. Cim „Erdély” könyvkereskedés. —4599

KIFUTÓTUT felvesz „Medrog” gyógy-árunagykereskedés. Szabadság-tér 8. félmelet. —5051

MELY gyermekkosci eladó. Deák Ferenc-utca 45 II. em. 13. —5052

ELADÓ antik művészi dolgok és egy nagy medvebőr. Horea-u. 42 fszt. 2. 5121

PERCEKKEK ELŐBB JELENTETTÉK:

Az amerikai zónából hazaengedik az összes magyar hadifoglyokat

Frankfurt. (Rador.) Az amerikai hatóságok elhalálozták, hogy az összes magyar hadifoglyokat hazaengedik, a nyilaskeresztiesek kivételével.

Ujabb élelmiszerrakomány indul Amerikából Európába

LONDON. (Rador.) Az Egyesült Nemzetek első közgyűlésén bemutatásra kerülő határozati javaslatok benyújtási határideje tegnap éjjel lejárt. Anglia határozati javaslatot terjesztett elő az UNRRA fokozott segítésére ügyében. Az UNRRA alapokmányának aláírói — mondja a javaslat — fizessék be ebben az évben is nemzeti jövedelmük egy százalékát, amely felszólítja a nem tagállamokat a csatlakozásra, hogy a háborúsított országoknak fokozott támogatást lehessen nyújtani.

Egyébként washingtoni jelentés szerint Amerikából rövidesen újabb élelmiszer- és szénzállományokat indítanak utnak Európa felé. Snyder, az újáépítési hivatal főnökének kijelentése szerint Európa számos vidékén a lisztártek alig elegendő két hétre.

Franco lemond, ha... hadseregőparancsnok marad

LONDON. (Rador.) A „News Chronicle” lisszaboni tudósítója arról ad hírt, hogy Spanyolországban kormányváltás várható. Franco állítólag felajánlotta Don Juan infánsnak a spanyol trónt azzal a feltétellel, hogy őt nevezi ki hadseregparancsnoknak és tennitartja az egypárti-rendszert, vagyis a falange uralmát. A hírt más oldalról nem erősítették meg.

RÖVID TÁVIRATOK

A TÖRÖK külügyminiszter Kairón keresztül Londonba utazott. (Rador.)

EDDIG NÉGY japán párt működését engedélyezték. Ezek: szélsőjobboldali, konzervatív, szocialista és kommunista. (Rador.)

RÖVIDESEN bolgár gazdasági küldöttség utazik Moszkvába kereskedelmi egyezmény kötése érdekében. (Rador.)

MILANÓBAN és Firenzében a munkanélküliek tüntetéseket rendeztek. „Kenyeret és munkát” kiáltásokkal járták az utcákat és behatoltak több étterembe, ahol ingyenes kiszolgálást követeltek. (Rador.)

ELEANOR Rathbone angol képviselő meghalt. Miss Rathbone egyike volt az angol nőmozgalom utörőinek és leg-híresebb harcosainak. A nők egyenjogúsításáért, a gyermekek érdekeiért sokat küzdött és sok ellenséget szerzett. Az abesszin háború kitörésekor

egyike volt azoknak az angol politikusoknak, akik megjósolták a köz-elgő európai háborút. Halálakor, mint független képviselő képviselte a munkásmű érdekeit. (Rádió.)

ZSUKOV tábornagyot jelölték a február 10-i legfőbb szovjet választásokon. A tábornagy eddig nem volt tagja a legfőbb szovjetnek. (Rador.)

JOHNSONT, a német szoldban állt németországi angol rádióbemondót, akit szeptemberben halálra ítélték, Berlinben kivégezték. (Rádió.)

PILLANATFELVÉTEL

a kolozsvári magyarnyelvű oktatásról

Az iskolák együvé zsufolásának mai helyzetén valamiképpen változtatni kell!

KOLOZSVÁR. (Munkatársunk jelenti): Ha a járókelő elcsúsz az Unitárius Kollégium előtt, csodálkozva látja, hogy az iskola homlokzatán a régi felírás alatt a következők olvashatók:

Unitárius Főgimnázium.
Allami Leánygimnázium.
Női Felsőiskola.
Gimnáziumi internátus.
Tanonciskola.
Unitárius Teológia.
Unitárius püspöki iroda.

Az iskolának, internátusoknak és irodáknak ez az összezsufoltsága nem külön-áll és nem elszigetelt jelenség. Háborús szükségmegoldás és, mint minden ilyen kényszerleépítés, szomorú, lesújtó és egészségtelen. Hasonló azokhoz a lakásokhoz, ahol békeidőben két-három ember élt, s ahol most heten-nyolcan zsufolódnak össze. Az ok? Részben a megrongált épületek, amelyek helyrehozatala egyre késik, anyag- és egyéb hiányok miatt, másrészt iskolaépületek áldása, melyeket természetesen és a jogfolytonosság szabálya szerint foglaltak el azok a román iskolák, melyek előzőleg is az épületekben tartották előadásait. Azonban ezt a helyzetet mégis orvosolandónak érezzük, mert a demokratikus élet követelménye is az, hogy intézménykeről, elsősorban iskoláról, ahol gyermekek készülnek a jövőre, olyan módon gondoskodjanak, hogy sem a tanítás menete, sem a tanulók egészsége ne szenvedjen kárt. Feltétlenül gondoskodni kell megfelelő épületekről, mert ha végigjárjuk a legzsufoltabb három iskolát, és az adatok és statisztika

tükrében nézzük a kérdést, belátható, hogy ez így semmiképpen sem maradhat és a mostani megoldás tarthatatlan.

Lássuk most sorban a magyar középiskolák jelenlegi helyzetét. Elsőnek

AZ UNITÁRIUS KOLLEGIUMBAN látogatunk el. Az eredetileg néhány száz tanuló számára épült iskolában, ahol a jelenlegi helyzet előtt átlag 260 volt a tanulók száma, e pillanatban így oszlanak meg a különböző idezsufolt iskolák növendékei:

Unitárius Gimnázium: 260 növendék, Allami Leánygimnázium: 300, Női iparis-kola: 57, Tanonciskola: 30. Az internátus tagjainak száma 110, a Teológia hallgatói 15. Tehát jelenleg közel 800 diák tanul e pillanatban az épületben.

Az első hátrány: a tanítás idejének megrövidülése. Negyvenperces órákat tartanak. Ez az idő sem a tanárnak, sem a tanulóknak nem elegendő arra, hogy az anyagai rendszeren elköszülhessenek. A legsúlyosabb: a tanterem állandó zsufoltsága. Emiatt éjjel takarítanak, mert hiszen az egymásra torló órák miatt nappal ez lehetetlen. Egyik iskola délután, másik délután tartja előadásait, úgyhogy reggel 8-tól délután 6-ig szüntelenül foglaltak a termek. Az internátus rováására is kénytelenek voltak termeket elvenni, de így is előfordul naponta, hogy fizikaórát rajzteremben tartanak, úgyhogy a tanár nem is tud kísérletet bemutatni, vagy ha sikerül megkapnia a fizika-termet, nem tudja a kísérlet előkészíteni. Szünetek alatt a folyosók annyira

zsufoltak, hogy alig jelent pihenést a gyerekeknek a tízperc.

A REFORMATUS GIMNÁZIUMBAN talált otthont az internátus hatalmas épületének csaknem minden lakója. Az internátus ma katonai körház, mert a Zápolya-utcai körházépületet a bombatalálatok után meg nem hozták helyre. A körház vezetője, egy orvos-egyes a legnagyobb készséggel jelentette ki, hogy amint a körház beköltözhető lesz, újra elfoglalja a Zápolya-utcai épületet. Az internátus helyzete tarthatatlan. A növendékek betegszozáját is kénytelenek voltak más célokra elvenni, úgyhogy jelenleg az influenza, torokgyulladásos beteg gyerekek a közös hálóteremben fekszenek. Az épületben elhelyezett internátusi növendékek naziumban, ezenkívül a 6 osztályu száma 160 diák és 600 fűu tanul a gimnázium elemi iskolá 270 tanulója is itt talált elhelyezést, éppugy, mint a gyakorló gimnázium 220 növendéke.

Még a tanári szobákat is elvették a tanítás céljaira, úgyhogy a tanárok nem tudnak saját épületükben gyűlést összehívni.

Mivel az internátus többszáz növendéke nem helyezhető el a zsufolt épületben, egyrészen a Király-utcai nasotthonban, harmadik csoportjuk a református teológia épületében lakik. Elképzelhető, hogy milyen széteső, milyen nehezen adminisztrálható egy olyan internátus, melynek növendékei háromfelé laknak.

Rendelet szabályozza, hogy azokat az osztályokat, ahol sok a diák, két, esetleg három párhuzamos osztályra kell osztani. Ez is kivétel. A második osztály 130 diákjait három osztály helyett csak kettőbe tudták osztani, úgyhogy a két második osztályban 65-65 gyermek tanul.

A PIARISTA GIMNÁZIUM épületében tartja előadásait jelenleg a magyarnyelvű állami tanítóképző is. Az iskolában 504 leány és 263 fűu tanul, a gyakorló elemi iskolának 45 növendéke van. Itt is délelőtti-délutáni folyik a tanítás. A raktárakat és szertárakat alakították át tanteremmé. Az internátus helyzete a legkétségbeesettebb. A gyermekek egy része az iskolaépület egyik hosszú folyosóján étkezik, de van egy étkezőhelyiség, amely egyébként tanteremül is szolgál és ahol egész nap ki-beicipelik az asztalokat és székeket, amint arra szükség van, vagy nélkülözhető. Az elemi iskola a diszterem öltözőjében talált helyet, ahol a kisgyerekek háromszor hatméteres parányi szobákban tanulnak.

Ez a helyzet nagy vonalakban a kolozsvári középiskolákban, de reméljük azt, hogy a jövő tanévben már sokkal higiénikusabb és emberibb körülmények között tanulhatnak diákjaink. (—n)

A teljesen átszervezett

„PALI” ÉTTEREM

ebédelni és vacsorázni úgy mint régen

A HIRNEVES KÉK DUNA SZALONKVARTETT SZOMBAT ÉS VASÁRNAPESTI MŰSORA:

1. Norma (Bellini nyitány)
2. Cigánybáró, egyveleg
3. Balade Porumbescu, hegedűszólo
4. Lehár-operett egyveleg
5. Pillangó kisasszony

Közkívánatra a

Műsor kezdete pontosan fél 9 órakor

NAPTÁR

A Dermata segítségével a legnagyobb szeretettel és hálával fogadtak a kétségbeesztő anyagi helyzetben lévő tanítók, akik ma is őszi fizetési előlegekből tengődnek.

Kolozsvár, 1945 december 31.
Gh. Chiciudean polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 100. Legkisebb hirdetés 1000 L. „Cim a kiadóban” jelzésű és „jelíges” hirdetések külön kezelési díja 100 lej. Állást keresőknek szavanként 50 lej, legkisebb hirdetés 500 lej.

Hirdetések felvétele délután 5 óráig.

KI TUD Freundlich Bélánéról, szül. Reiter Eva, ki a kolozsvári gettóból az utolsó transzporttal lett deportálva és Freundlich Menyhért fogásról, ki Kolozsvárról az első transzporttal lett deportálva. Értesítést kér Freundlich Béla, Rodna Vecse.

KI TUD ROLA? Fiam Deák István leventéről, kolozsi születésű, Deák Imre fia. Értesítést kér apja Deák Imre Kolozs, vagy Kolozsvár, Réti-u. 13. al.

AKI TUD Maurer Sándor zászlósról, aki július 18-án még Focsaniban volt, értesítse Maurer, Sammiclaus u. p. Sona Tarnava Mica.

PIANINO eladó. Horea-ut 58. ajtó 4. d. u. 2-5 között.

ELADÓ egy 6 hengeres „Nash”, jó gumikkal és egy rezerva külső-belsővel. Ugyanott egy 14x50 és 16x50 uj külső-gumi. Értekezni Klein, Dental Depot. Jókai-utca 3.

ONALLÓAN főző mindenest keresek el-sejére. Király-utca 33 sz. 5. ajtó, délután 5-7 között.

REGISEGEKET. aranyat, ezüstöt és szőnyegeket stb. Wallerstein vásárol. Postakert-utca 16. Telefon: 620.

MEGVÉTELRE keresek mindenféle alkatrészt teher 4 „Ford”-hoz és egy béka „Citroen” motort. Györgyfalvi-út 29. 4574

ÚJ RÓKAMIE, kétszemélyes, eladó. Magyar-u. 66. II. em. ajtó 4. Megtekinthető 2-4 között.

OLCSÓN szállítunk vasutól, vidékről, házról-házra. „Dacia”, Széchenyi-tér 20. H. MOTORKERÉKPÁRHOZ könnyű oldal-kocsit keresek megvételre. Cim a kiadóban.

KERESEK megvételre egy 18-24 colos fűrészt gáttal. Cim Erdély könyvüzletben.

JOGI DOKTOR, ki 3 évig kereskedelmi és iparkamaránál működött, elmenne ügyvédjelöltnek vagy magánvállalatához. Ajánlatokat „Magyar-román nyelv” jelíggel kér. Erdély könyvkereskedésbe.

VARRÓGÉP használatra kiadó. Mikó-utca 50.

AFRIKOT, rossz mátrácot, zsákot, zsákvásznat (papíryanagból is), veszek. Cimeket leadni: Horváth, Malom-utca 4. szám.

EGY kis kerek vas melegítő kemence, csövel együtt eladó. Magyar-utca 11. 5000

A KISIPAROSOK egyesülete díjmentes fuvós zenekari tanfolyamot rendez. A fuvóshangszert kedvelő személyeket jelentkezésre hívjuk kedden délután 5 órára. Magyar-utca 11. Vezetőség.

FÜSZER-csemegés segéd alkalmazásf keres, elmenne raktárnoki, felügyelői, inkasszárs vagy hasonló állásba. Cim a kiadóban.

HÓ-ÉS SARCIPÓ javítást tökéletesen és gyorsan, békéből anyagból vállalom. Malom-utca 8. Vulkánizáló.

VIZSGAZÓ egyetemi hallgató csöndes szobát keres azonnal. Cim a kiadóban. 5104

KI TUD Hegedűs László orvostanhallgatóról Salonta, Str. Stalin 16., akit a várpalotai karp. iskolával Lüneburgba vittek. Szülei fenti címre kérnek értesítést. 5104

KERESEK megvételre sürgősen: 220 voltos egyenáramú villany motorokat; 2-3 Hp. — 6-8 Hp. — és 15-18 Hp. erőseket és egy fémestergapadót 1000-1500 mm. csücsávolságú. Részletes leírás ajánlatokat a Transsylvania szálló portájához kérem leadni.

MIKROSKOP eladó, értekezni Unió-utca 3-5. alatt, Bodi kalapszalomban.

NŐI komplett sikosztium, perfekt állapotban eladó. Petőfi-utca 2.

FAGAZ-GENERATOR 200 lóerős, mozgórúfélély eladó. Mikes-u. 17. Waldnál.

VESZÉK 37-38-as jó állapotban levő női gumi csizma. Rosner, Malom-utca 22. szám.

ELADÓ gyerekkerékpár, fajtalamabok, valierrel. Pataki-u. 1.

LELIK KLINIKÁ, 1946 január 10-én megnyílik Kolozsvár, Budai Nagy Antal-utca 55. II. em.

ELADÓ ócska diván, fotelek, képek, tek, próbababa. Györgyfalvi-út 62.

ELADÓ házastelek, 2 szoba, 2 élezkamra, istálló és kert a Zsigmond király-utca 60 sz. alatt a tulajdonostól.

TASKAIROGÉPET jó állapotban vennék. Ugyanitt hálozobaberendezés eladó. Kosuth Lajos-u. 8. Klein.

GYAKORLOTT tisztviselő, román nyelvtudással elhelyezkedést keres. „Azonnal” jelíggel a kiadóba.

VESZÉK használt ruhát, fehérneműt. Szabadság-tér 12. Rácz Sándor.

HAZMESTERI vagy bármilyen más alkalmazást vállalom feleségemmel együtt. Cim Erdély könyvüzletbe.

ANTIK stílusú igen szép nálóberendezés alkalmi áron eladó. Megbízva „Libertas”. Deák Ferenc-utca 40.

FOGORVOSI rendelőt keresek sürgősen megvételre. Dr. Popa, Str. Elisabeta 38.

VESZÉK egy jókarban lévő férfi tavaszi kabátot és egy TANGOHARMONIKÁT. Cim „Erdély” könyvkereskedés.

KIFUTÓFIUT felvez. „Medrog” gyógyárunagykereskedés. Szabadság-tér 8. félmelet.

MELY gyermekkosci eladó. Deák Ferenc-utca 45 II. em. 13.

ELADÓK antik művészi dolgok és egy nagy medvobór. Horea-u. 42 fszt. 2. 5121

PERCEKKEK ELŐBB JELENTETTÉK:

Az amerikai zónából hazaengedik az összes magyar hadifoglyokat

Frankfurt. (Rador). Az amerikai hatóságok elhatározták, hogy az összes magyar hadifoglyokat hazaengedik, a nyilaskeresztesek kivételével.

Ujabb élelmiszerrakomány indul Amerikából Európába

LONDON. (Rador.) Az Egyesült Nemzetek első közgyűlésén bemutatásra kerülő határozati javaslatok benyújtási határideje tegnap éjjel lejárt. Anglia határozati javaslatot terjesztett elő az UNRRA fokozott segítése ügyében. Az UNRRA alapokmányának aláírói — mondja a javaslat — fizessék be ebben az évben is nemzeti jövedelmük egy százalékát, amely felszólítja a nem tagállamokat a csatlakozásra, hogy a háborúsujtotta országoknak fokozott támogatást lehessen nyújtani.

Egyébként washingtoni jelentés szerint Amerikából rövidesen ujabb élelmiszer- és szénzállományokat indítanak utnak Európa felé. Snyder, az ujjáépítési hivatal főnökének kijelentése szerint Európa számos vidékén a lisztartalek alig elegendő két hétre.

Franco lemond, ha... hadseregőparancsnok marad

LONDON. (Rador.) A „News Chronicle” lisszaboni tudósítója arról ad hírt, hogy Spanyolországban kormányváltás várható. Franco állítólag felajánlotta Don Juan infánsnak a spanyol trónt azzal a feltétellel, hogy őt nevezi ki hadseregparancsnoknak és fenntartja az egypárt-rendszert, vagyis a falange uralmát. A hírt más oldalról nem erősítették meg.

ROVID TÁVIRATOK

A TÖRÖK külügyminiszter Kairón keresztül Londonba utazott. (Rador.)

EDDIG NÉGY japán párt működését engedélyezték. Ezek: szélső-jobboldali, konzervatív, szocialista és kommunista. (Rador.)

RÖVIDESEN bolgár gazdasági küldöttség utazik Moszkvába kereskedelmi egyezmény kötése érdekében. (Rador.)

MILANÓBAN és Firenzében a munkanélküliek tüntetéseket rendeztek. „Kenyeret és munkát” kiáltásokkal járták az utcákat és behatoltak több étterembe, ahol ingyenes kiszolgálást követeltek. (Rador.)

ELEANOR Rathbone angol képviselő meghalt. Miss Rathbone egyike volt az angol nőmozgalom utörőinek és leg híresebb harcosainak. A nők egyenjogúsításáért, a gyermekek érdekeiért sokat küzdött és sok ellenséget szerzett. Az abesszin háború kitörésekor

egyike volt azoknak az angol politikusoknak, akik megjósolták a közelgő európai háborút. Halálakor, mint független képviselő képviselte a munkásnők érdekeit. (Rádió.)

ZSUKOV tábornagyot jelölték a február 10-i legfőbb szovjet választásokon. A tábornagy eddig nem volt tagja a legfőbb szovjetnek. (Rador.)

JOHNSONT, a német szoldban állt németországi angol rádióbemondót, akit szeptemberben halálra ítélték, Berlinben kivégezték. (Rádió.)

PILLANATFELVÉTEL

a kolozsvári magyarnyelvű oktatásról

Az iskolák együvé zsufolásának mai helyzetén valamiképpen változtatni kell!

KOLOZSVÁR. (Munkatársunk jelentése)

Ha a járókelő elcsúszott az Unitárius Kollégium előtt, csodálkozva látja, hogy az iskola homlokzatán a régi felírás alatt a következők olvashatók:

Unitárius Főgimnázium.

Allami Leánygimnázium.

Női Felsőipariszkola.

Gimnáziumi internátus.

Tanonciskola.

Unitárius Teológia.

Unitárius püspöki iroda.

Az iskolák, internátusoknak és irodáknak ez az összezsufoltsága nem különálló és nem elszigetelt jelenség. Háborús szükségmegoldás és, mint minden ilyen kényszerítés, szomorú, lesújtó és egészségtelen. Hasonló azokhoz a lakásokhoz, ahol békeidőben két-három ember élt, s ahol most heten-nyolcan zsufolódnak össze. Az ok? Részben a megrongált épületek, amelyek helyrehozatala egyre késik, anyag- és egyéb hiányok miatt, másrészt iskolaépületek átadása, melyeket természetesen és a jogfolytonosság szabálya szerint foglaltak el azok a román iskolák, melyek előzőleg is az épületekben tartották előadásait. Azonban ezt a helyzetet mégis orvosolandónak érezzük, mert a demokratikus élet követelménye is az, hogy intézménykeről, elsősorban iskoláról, ahol gyermekek készülnek a jövőre, olyan módon gondoskodjanak, hogy sem a tanítás menete, sem a tanulók egészsége ne szenvedjen kárt. Feltétlenül gondoskodni kell megfelelő épületekről, mert ha végigjárjuk a legszűfoltabb három iskolát, és az adatok és statisztika

tükreben nézzük a kérdést, beláthatjuk, hogy ez így semmiképpen sem maradhat és a mostani megoldás tarthatatlan.

Lássuk most sorban a magyar középiskolák jelenlegi helyzetét. Elsőnek

AZ UNITÁRIUS KOLLEGIUMBA látogatunk el. Az eredetileg néhány száz tanuló számára épült iskolában, ahol a jelenlegi helyzet előtt átlag 260 volt a tanulók száma, e pillanatban így oszlanak meg a különböző idezsufolt iskolák növendékei:

Unitárius Gimnázium: 260 növendék, Allami Leánygimnázium: 300, Női ipariszkola: 57, Tanonciskola: 30. Az internátus tagjainak száma 110, a Teológia hallgatói 15. Tehát jelenleg közel 800 diák tanul e pillanatban az épületben.

Az első hátrány: a tanítás idejének megrövidülése. Negyvenperces órákat tartanak. Ez az idő sem a tanárnak, sem a tanulóknak nem elegendő arra, hogy az anyagai rendszeren elkészülhessenek. A legsúlyosabb: a tanterem állandó zsufoltsága. Emiatt éjjel takarítanak, mert hiszen az egymásra torló órák miatt nappal ez lehetetlen. Egyik iskola délután, másik délután tartja előadásait, úgyhogy reggel 8-tól délután 6-ig szüntelenül foglaltak a termek. Az internátus rováására is kénytelenek voltak termeket elvenni, de így is előfordul naponta, hogy fizikaórát rajzteremben tartanak, úgyhogy a tanár nem is tud kísérletet bemutatni, vagy ha sikerül megkapnia a fizika-termet, nem tudja a kísérletet előkészíteni. Szünetek alatt a folyosók annyira

zsufoltak, hogy alig jelent pihenést a gyerekeknek a tízperc.

A REFORMATUS GIMNÁZIUMBAN talált otthont az internátus hatalmas épületének csaknem minden lakója. Az internátus ma katonai kórház, mert a Zápolya-utcai kórházépületet a bombatalálatok után meg nem hozták helyre. A kórház vezetője, egy orvos-ezredes a legnagyobb készséggel jelentette ki, hogy amint a kórház beépítkezhet, újra elköltözteti a Zápolya-utcai épületet. Az internátus helyzete tarthatatlan. A növendékek betegszozáját is kénytelenek voltak más célokra elvenni, úgyhogy jelenleg az influenza, torokgyulladásos beteg gyerekek a közös hálóteremben fekszenek. Az épületben elhelyezett internátusi növendékek naziumban, ezenkívül a 6 osztályu gyszámú 160 diák és 600 fű tanul a gumkorló elemi iskola 270 tanulója is itt talált elhelyezést, éppugy, mint a gyakorló gimnázium 220 növendéke.

Még a tanári szobákat is elvették tanítás céljaira, úgyhogy a tanárok nem tudnak saját épületükben gyűlést összehívni.

Mivel az internátus többszáz növendéke nem helyezhető el a zsufolt épületben, egyrészenek a Király-utcai nasotthonban, harmadik csoportjuk a református teológia épületében lakik. Elképzelhető, hogy milyen széteső, milyen nehezen adminisztrálható egy olyan internátus, melynek növendékei háromfelé laknak.

Rendület szabályozza, hogy azokat az osztályokat, ahol sok a diák, két, esetleg három párhuzamos osztályra kell osztani. Ez is kivétel. A második osztály 130 diákját három osztály helyett csak kettőbe tudták osztani, úgyhogy a két második osztályban 65-65 gyermek tanul.

A PIARISTA GIMNÁZIUM épületében tartja előadásait jelenleg a magyarnyelvű allami tanítóképző is. Az iskolában 504 leány és 263 fű tanul, a gyakorló elemi iskolának 45 növendéke van. Itt is délután-délután folyik a tanítás. A raktárakat és szertárakat alakították át tanteremmé. Az internátus helyzete a legkétségbeesettebb. A gyermekek egy része az iskolaépület egyik hosszú folyosóján étkezik, de van egy étkezőhelyiség, amely egyébként tanteremül is szolgál és ahol egész nap ki-beicipelik az asztalokat és székeket, amint arra szükség van, vagy nélkülözhető. Az elemi iskola a diszterem öltözőjében talál helyet, ahol a kisgyerekek háromszor hatméteres parányi szobákban tanulnak.

Ez a helyzet nagy vonalakban a kolozsvári középiskolákban, de reméljük azt, hogy a jövő tanévben már sokkal higiénikusabb és emberibb körülmények között tanulhatnak diákjaink.

A teljesen átszervezett

„PALI” ÉTTEREMBEN

ebédelni és vacsorázni úgy mint régen

A HIRNEVES KÉK DUNA SZALONKVARTETT SZOMBAT ÉS VASÁRNAPESTI MŰSORA:

1. Norma (Bellini nyitány)
2. Cigánybáró, egyveleg
3. Balade Porumbescu, hegedűszóló
4. Lehár-operett egyveleg
5. Pillangó kisasszony

Közkívánatra a

Műsor kezdete pontosan fél 9 órakor

A közönség segítsen a rendőrségnek, hogy ártalmatlanná lehessen tenni a gonosztevőket

Kolozsvár. Munkatársunk jelenti: Megdöbbent az a közönség, amelyet Kolozsvár lakossága a rendőrséggel, a rendőrtisztviselőkkel szemben tanúsít. Legutóbb például, december 9-én este fél 11 óra körül ismeretlen tettesek megölték és kirabolták Szabó György Horea-utján géplakatosát és a holtestet csak karácsony után találták meg. Pedig egy Válc-Silvia nevű Gelu-utca 34. szám alatti lakó nő szemtanúja volt a ketségbeesetten védekező áldozat élethálójának. Mégis elment a bűncselekmény mellett anélkül, hogy a rendőrséget értesítette volna. Számos hasonló eset van.

Munkatársunk ebben az ügyben felkeresette dr. Gelu Cornel bünygyi osztályvezetőt és Cojtu Ionel rendőrfelügyelőt, akik kijelentették, hogy a rendőrség elégtelen személyzete nem képes a bűntények gyors felderítésére és a bűnösök kézrekerítésére, ha a közönség továbbra sem törődik saját biztonságával.

Tegyenek a lakások ajtajaira biztonsági zárat — mondotta Cojtu felügyelő. És amennyiben valaki figyelmessé lesz bármilyen törvénybe ütköző bűncselekményre, azt azonnal jelentse a rendőrségnek. Nem fontos, hogy személyazonosságát felfedje, csupán telefonon értesítse a hatóság emberét arról, amit látott és adjon személyleírást azokról, akik lopást, rablást, zsebmetszést, vagy bármilyen bűnt követtek el, hogy a rendőrség a vizsgálatot helyes nyomon indíthassa el és minél gyorsabban lefűlhessen a gonosztevőket. Különösen a város 33 ezer szervezett munkásának az éber segítségére számíthatunk. Ne sajnálja senki azt a kétperces fáradtságot, mert saját és mindnyájunk érdekében teszi.

Antal István
zongoraművész

Beethoven estje

a Vármegyeház disztermében
január 5-én, szombaton este
fél 7 órakor.

Jegyek a Libró könyvkereskedésben
Szabadság-tér 7 és este a pénztárnál

Nem kedvez az anyakönyvi hivatal
multévi népmozgalmi statisztikája

KOLOZSVÁR. Munkatársunk jelenti: A városi anyakönyvi hivatal, mint minden év végén, úgy most is elkészítette az évi népmozgalmi statisztikát. Az anyakönyvi hivatal kimutatása szerint Kolozsváron a múlt évben 2147 született látott napvilágot. 2086 lakos halt meg és 945 pár kötött házasságot. Az előző évben a születések száma 2488, a halálozásoké 2123 és a házasságoké 1087 volt. Az anyakönyvi hivatal statisztikája nem éppen kedvező, ha azt vesszük alapul, hogy a akosság száma 130.000 körül mozog.

A PENZÜGYIGAZGATÓSÁG FIGYELMEZTETÉSE KOLOZSVÁR ADÓFIZETŐIÉHEZ. A kolozsvári pénzügyigazgatóság az alábbi figyelmeztetést adta ki: A kolozsvári pénzügyigazgatóságnak tudomására jutott, hogy az adózók körében különféle hírek keringenek, amelyek szerint az előírt egyenes adókat nem kell teljes összegében befizetni, hanem csak bizonyos hányadát, továbbá különböző befizetési határidőket megváltoztatására nézve. Ezért erősen figyelmezteti az összes adózókat, hogy befizetési kötelezettségüknek haladéktalanul tegyenek eleget, mert ellenkező esetben befizetésük a behajtási eljárást erősen lefolytatni és a késedelmi kamatot beszédni. Tudomására hozza a közönségnek, hogy a miniszterelnökség rendelete szerint az igazságügyi hatóságoknak adják át mindazokat, akik az adózók körében tudva valótlan híreket terjesztenek és ezáltal veszélyeztetik a behajtás eredményességét. E rendelkezések végrehajtásának ellenőrzésével az illetékes pénzügyi szervekett bízzák meg, akik teljes erővel járhatnak el.

Nők az urnák előtt

A hitlerizmus ellen harcoló, a hitlerista hatalom által megszállt vagy hárbakényszerített államokban sorra állalános választásokat tartanak. A nők is urnák elé állanak és hatalmas tömegekkel erősítik a demokráciát, a munkaspártokat. Vagy akadnak talán államok, ahol a nők nem állnak a munkaspártok oldalán? Vannak államok, ahol a nők saját érdekeik ellen szavaznak?

Ezeket a kérdéseket állítja a vita középpontjába a Szociáldemokrata Nők által rendezett vitaest. Sorra jelképesen megjelennek a nők azokból az államokból, ahol már megtartották a választásokat és beszámolnak a nők állásfoglalásáról a választásokkal kapcsolatban. Megszólal időrendi sorrendben az angol, a skandináv, a francia, a délszláv, a magyar és csehszlovák szavazó nő. És igyekeznek majd bizonyítani azoknak a nőknek, kik még csak ezután fognak választani, hogy a nők érdeke a munkaspártok oldalán van.

(I. Zs.)

SPORT

Megérkeztek a resicai birkózók...

Korcsolyaverseny és városközi birkózóversenyek a vasárnapi sportműsoron

KOLOZSVÁR. (Munkatársunk jelenti: A kedvezőtlen időjárás és a nehéz közlekedési viszonyok miatt az utóbbi két vasárnap nem volt komolyabb sportesemény Kolozsváron. Vasárnap azonban kettős versenyműsorban gyönyörködhetünk a versenysport hívei.

Délután a Korcsolyázó Egylet rendezte meg a korcsolya nyári versenyt. A sétatéri jégpályán lebonyolításra kerülő versenyszámokban — amelyeket tegnap számunkban már közöltünk — az ismert neves versenyzőgárda mellett a fiatal tehetségek bemutatkozását is élénk érdeklődés előzi meg.

Resica-Kolozsvár birkózóviadala

Két héttel előbb tűzte versenyműsorára a börtvényi vezetésű két város közötti birkózóviadalt. Vonatközlekedési nehézségek miatt azonban csak ezen a vasárnapon rendezik meg a két egyesület közötti első birkózóviadalt. A versenyeknek az ad külön jelentőséget, hogy a resicai birkózók jelenleg Románia legjobbjai között tartottak tesztversenyeket egyenrangúak. A Budapesten szerepelt temesváriakat pedig saját otthonukban is legyőzték a Kolozsvári képviselői.

A birkózóverseny indulói a különböző súlycsoportokban:

Légsúlyban: Fogmérker bajnok (Resica) — Hana (Dermata). Pehelysúlyban: Vincze junior bajnok (Resica) — Nistor (Dermata). Könyvsúlyban: Csiki (Resica) — Toczaur II. (Dermata). Kisközépsúlyban: Molnár, bányai bajnok (Resica) — Binder (Dermata). Nagyközépsúlyban: Opris, országos junior bajnok (Resica) — Kiss D. nes, erdélyi bajnok (Dermata). Kisebbsúlyban: Szilágyi, többszörös román bajnok (Resica) — Toczaur I. (Dermata). Nehézsúlyban: Gyimesy, többszörös román- és Ballán bajnok (Resica) — Gall, erdélyi bajnok (Dermata).

A főmérkőzések előtt a két egyesület B és gyermek csapatai vívnak meg egymással, akik között a többszörös balkánbajnok Gyimesy Sándor 13 éves kislánya is szerepelni fog.

A birkózóviadalt vasárnap délután 4 órakor kezdődik a katolikus gimnázium dísztermében.

Az „Erdély” orosz tanfolyama

NEGYVENEDIK LECKE SZÓKÖZMÉRŐK

Kifejezések = Virasszénijja

Ja nyé v duhe = rosszkedvű vagyok

On gorjkij pjanyica = ő egy részeges fráter

Szavak = Szlavá

Vljubljonij (-aja) = szerelmes
vjezslivij (-aja) = udvarias
nyeucstivij (-aja) = udvariatlan
szesasztlivij (-aja) = szerencsés
nyeszasztlivij = szerencsétlen
gruboj (-aja) = durva
gadkij (-aja) = síma
grjaznij (-aja) = piszkos
vjernij (-aja) = hűséges
zsirnij (-aja) = kövér, zsíros
hudoj (-aja) = sovány, rossz
zloj (-aja) = rossz, gonosz
tolsztij (-aja) = kövér, vastag
tonkij (-aja) = vékony
ploszkij (-aja) = lapos
szpravedlivij (-aja) = igazságos
zsosztokij (-aja) = kegyetlen
dobrodusnij (-aja) = jólelkű

Nyelvtan = Grammatyika

67. A „predikativ” mellénevek fokozása. KÖZÉPFOK. — Képzője: „-ije” (-ej), minden számban és nemben: „On (ana) kraszivije, esem ti” — ő szebb, mint te. Torokhangok (g, k, h) és foghangok (t, d) után pusztán -e rag áll, de az említett mássalhangzók megváltoznak, pl.: „tyihij = halk, tyise = halkabb; maladoj = fiatal, malozse = fiatalabb; esisztij = tiszta, esisese = tisztább. Egészen rendhagyóak: velikij (= baljós) = nagy, boljse nagyobb; molij = kisebb, menyse = kisebb; harosij = jó, luccse = jobb; sirokij = széles, sire = szélesebb; karotkij = rövid, karose = rövidebb; viszkij = magas, vise = magasabb, stb.

FELSŐFOK = Predikativ középfo + vszjeh, pl.: „On unnyeje vszjeh” = ő a legokosabb. „Eta ulica sire vszjeh” = ez az utca a legszelebb.

Összehasonlításnál EE-et is használhatunk („esem” vagy „nyezseli” helyett) pl.: „Marija sztarše Vasej szjésztr” = M. idősebb az Ön nővérénél. (= M. sztarše, esem Vasa szjésztra); „On malozse minya” = ő fiatalabb nálam.

41. Gyakorlat = Upravnyenije

Ruszkij jazik tudnyeye nyemeckavo jazika. Kto iz Vasz sztarše, Vi ili Vas brat? Ja garado sztarše majevó brata. Maja mlodszja szjésztra eseny priljezna; az priljeznyeje, esem druzije gyevoeski v skolje. Moj dom vizok, no dom majevó szaszieda vise. Szivednya pagoda tyepleje, esem fesera. Mi garado szesasztlivijeje, esem Vi dumajetje, no maja zseno szesasztlivijeje vszjeh. Vas nozs, osztrijeje majevó. Maszka garado bolise Klieva. Maja komnata menyse tvojeje. Piotr vljubljon po usi. Nasa ulica karotka, no ulica, heve Vi sziviotve garado karose.

40. Gyakorlat fordítás: A szilárd, a legmagasabb épület a városban. Iván bátor katona. Péter bátrabb, de Fiodor a legbátrabb katona a hadseregben. Olga a legfiatalosabb és legzselemesebb lány az iskolában. Én (azt) hallottam, hogy Mária legokosozselemesebb. Péter felesége meghalt: a világ legjóbb felesége volt. Mi a „széles” szónak a felsőfokát? Legszélesebb. Hol voltak Szilveszter estei Szilvában voltunk és megnéztük a világ legmagasabb darabját Iván a legjobb barátom. Melyik a legnagyobb város Oroszországban? A legnagyobb város Oroszországban Moszkva.

(Copyright by „ERDELY”)

TEHETSÉGGUTATÓ MŰKÖRCSOLYÁZÓ VERSENY. A Kolozsvári Korcsolyázó Egylet rendezésében tehetségutató műkörcsolyázó verseny lesz vasárnap délután fél 10 órai kezdettel. A versenyt a sétatéri jégpályán 15 éven aluli fiú- és lányversenyzők részére rendezik. Ezenkívül tényleges verseny is lesz, amelyen korhatár nélkül a versenyzőkban csak olyan korcsolyázók vehetnek részt, akik eddig országos, vagy kerületi versenyen nem indultak. Előírt gyakorlatok a fiúk és lányok részére: iv (bogen) előre kifelé és előfelé belele (nyolcas alakban), továbbá kigyírozva kifelé. A verseny helyezettjeit az egyesület beosztja a versenyzők ingyenes tréning-körébe.

KKE-DEDMATA JÉGKORONGMÉRKŐZÉS. Vasárnap délután 10 órakor a sétatéri jégpályán, hétfőn délután 5 órakor pedig a Dermata jégpályán tartja edzőmérkőzéseit a két korongcsapat. Mindkét mérkőzésen több új tehetséges játékos próbál ki az egyesületek.

A VALOGATÓJELLEGŰ ASZTALI TENISZVERSENY RÉSZTVEVŐI. Tegnap számunkban közöltük, hogy ma délután 5 órakor válogatójellegű asztalitenisz versenyt rendez az OSP asztalitenisz osztálya. A versenyen a következő játékosok kötelesek megjelenni: Masyar, Ickovitz, Brănuș, dusa (CFR), Bekő, Donogán (Dermata), Paneth, Náthán (Sanitas), Circa (Univerzitatea), Baryula, Halmágyi, Kias, Nagai, Romocsa (KKASE), Muresan (Univerzitatea), Bálint (villamosmű), Pránszky (R. t. ex). Az OSP vezetői kéri az asztalitenisz szakosztályok vezetőinek megjelenését.

OPATA ZOLTÁN ELŐADÁSA A LABDARUGÁSRÓL. Opatu Zoltán, a Dermata neves labdarugóedzője a téli idényben gondoskodik nevelői szellemi kondíciójáról. Előadását az egyesület Szabadság-tér 22. szám alatti helyiségében, szombán délután 5 órakor tartja.

SITURÁT RENDEZ A DERMATA. Vasárnap reggel fél 9 órai kezdettel situat rendez a Dermata a Bükkerdőben. Egyesületi tagokon kívül vendégeket is szívesen lát az egyesület vezetősége.

ISMERETTERJESZTŐ ELŐADÁS A DERMATA KORCSOLYÁZÁSÁRÓL. A Dermata Sportegyesület telisportszakosztálya ismeretterjesztő előadást tart vasárnap délután az egyesület Szabadság-tér 22. szám alatti helyiségében. Az előadásra érdeklődők is szívesen lát az egyesület.

ELŐADÁS A TURISZTIKÁRÓL ÉS A PÜLÉSRŐL. Hétfőn délután érdekes előadásban lesz rés a turisztika és a pülés azó repülés híveinek. Az Erdélyi Magyarok Egyesület neves előadói vállalkoznak az előadások megtartására, így azoknak sikere előre biztosítottak látszik. Az előadások pontosan fél 5 órakor kezdődnek.

MEGSZAKADTAK A MAGYAR-ROMÁN SPORTKAPCSOLATOK? (Munkatársunk jelenti): A bukaresti „Sportul Popular” című lap, valamint egy rádióközvetvény szerkesztője Orbán Gyula, az OSP főtitkára adott ki megzakadtak a román-magyar sportkapcsolatok. Ennek oka állítólag az, hogy egyes kolozsvári és váradai sportegyesületek megbízottak szabálytalan módon szerezték és hozták át a határán labdarugójátékosokat.

Az ügyben a helyi OSP megindított vizsgálatot, de nyilatkozatot csak az befejezése után ad.

FEBRUÁR VÉGÉN CSEHSZLOVÁKIÁBAN JÁTSZIK A ROMÁN KOSÁRLABDA VÁLOGATOTT. A bukaresti Sportul Popular közlése szerint a román asztaliteniszes vezető kosárabdaválogatott meghívást kapott Csehszlovákiaba a február végén megrendezendő kosárlabdamerkőzésére. A mérkőzés színvonalát még nem állították meg, de az időpont előreláthatóan február 20. lesz. A román válogatott a marosvásárhelyiek szereplésére is számítanak. Kolozsvárról nem beszélnek.

TEKE-SPORT

A „Remény” TSE vezetősége ezúton teszi tagjait, hogy 1946 január 8-án Nagy Ferenc-pályájáról a Csizmadias pályára költözzön. Kéri összes játékosokat, hogy folyó hó 8-án teljes számban jelenjenek meg az új pályán. Egyben kéri csapatokat, hogy a Remény részére a leveket a következő címre küldjék: Remény TSE, Csizmadiaszin. A vezető

Órakonvelést vállal, órákonvelőknek segítségére áll az évvégi záró munkákat végzi az

„ORGANIZÁTOR

Str. Saguna (Bartha Májós-utca)
I. emelet

„EXPRESS

SZÁLLÍTÁSI VÁLLALAT
HOREA-UT 34. TELEFON 4

Válat mindennemű fuvarozást teherautóval és vasúton, bel- és külföldi szállítást, költöztetéseket és beraktározásokat